

ดัชนีคุณภาพอากาศเสริมค่าเตือนสุขภาพ

กรุงเทพธุรกิจ บทความพิเศษ มหาวิทยาลัยมหิดล

เมื่อต้องออกเดินทางในทุกวันนี้ เหมือนกับการต้องออกไปเผชิญกับมลพิษทางอากาศ และปัญหาภาวะโลกร้อนอย่างเต็มที โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากฝุ่นละออง PM2.5 ซึ่งจะเกิดภาวะวิกฤติในช่วงสภาวะอากาศปิด

ที่ผ่านมา การสื่อสารสถานการณ์คุณภาพอากาศจะใช้ค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศเป็นค่า AQI (Air Quality Index) ซึ่งแสดงค่าสารมลพิษที่มีความเข้มข้นสูงสุดเพียง 1 ชนิดจาก 6 ชนิดของสารมลพิษหลัก ได้แก่ ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ โอโซน ไนโตรเจนไดออกไซด์ ฝุ่นละออง PM10 และ PM2.5 ที่มีระดับความรุนแรงจากน้อยไปมาก ผ่านสีฟ้า เขียว ส้ม และแดง ตามลำดับ

เพื่อให้มีการสื่อสารที่สะท้อนต่อความเสี่ยงต่อสุขภาพจากการรับสัมผัสสารมลพิษทางอากาศ ในปัจจุบันต่างประเทศมีรายงานการศึกษาวิจัยและการประกาศใช้ค่า AQHI (Air Quality Health Index) จากหน่วยงานภาครัฐ สำหรับประเทศไทยในส่วนของภูมิภาคได้มีการปรับค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศโดยเพิ่มมิติทางด้านสุขภาพ หรือการแสดงผลค่า AQHI เพื่อการเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นละออง PM2.5 จากภาคเกษตรกรรม

มหาวิทยาลัยมหิดล และศูนย์ความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) สนับสนุน รศ.สุวิมล กาญจนสุธา อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์อณามัย

สิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์ เตรียมศึกษาวิจัยเพื่อขยายผลสู่การใช้ค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศ ที่ส่งผลต่อสุขภาพ (AQHI) ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นครั้งแรก

ค่า AQHI นอกจากเป็นการเตือนถึงปริมาณฝุ่นละออง PM2.5 ในอากาศโดยปกติทั่วไปแล้ว ประชาชนในเขตกรุงเทพฯ จะได้รับข้อแนะนำทางสุขภาพเมื่อจำเป็นต้องใช้ชีวิตกลางแจ้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้ที่มีปัญหาทางสุขภาพในระบบทางเดินหายใจ เพื่อประกอบการตัดสินใจได้อย่างมั่นใจในการวางแผนก่อนออกเดินทางผ่านมลพิษในพื้นที่ที่มีการจราจรหนาแน่น ซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดปัญหาฝุ่นละออง PM2.5

การปรับค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศโดยเพิ่มการวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งในมิติสะท้อนความเสี่ยงเชิงสุขภาพได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นอาจช่วยเสริมการขับเคลื่อนนโยบายการลดมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่มากจากการเผาไหม้ในภาคส่วนต่างๆ ส่งผลให้เกิดการผลักดันต่อการปฏิบัติตามมาตรการเศรษฐกิจโลกที่กำหนดให้ทุกประเทศมีการประเมิน "คาร์บอนเครดิต" ในการนำเข้า-ส่งออกสินค้า โดยจะเป็นการช่วยลดมลพิษตั้งแต่จุดกำเนิด ก่อนปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม

นอกจากการปรับค่าดัชนีชี้วัดฯ ดังกล่าวแล้ว ต่อไปจะได้เสนอให้มี "ห้องปลอดมลพิษ" ที่สร้างขึ้นภายใต้ระบบ "ห้องความดันบวก" (Positive Pressure Room) ตาม

หน่วยงานสถานพยาบาล โรงงาน และสถานประกอบการต่างๆ ในเขตกรุงเทพฯ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเสี่ยง ให้ได้มี "พื้นที่อากาศปลอดภัย" (Safer Zone) ไว้พักสูดอากาศบริสุทธิ์ผ่านเครื่องกรองอากาศที่ได้มาตรฐานซึ่งติดตั้งไว้ภายในห้องที่ออกแบบไว้โดยเฉพาะ เพื่อป้องกันมลพิษจากภายนอกห้องได้ด้วยในขณะเดียวกัน

ในเบื้องต้นจะได้มีการทดลองใช้ค่าดัชนีชี้วัดคุณภาพอากาศที่เชื่อมโยงมิติทางด้านสุขภาพ (AQHI) ก่อนภายในมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตพญาไท และย่านนวัตกรรมแพทย์โยธี ซึ่งมหาวิทยาลัยเป็นภาคีเครือข่ายภายในปี 2566 จากนั้นจะต่อยอดสู่เขตพื้นที่โดยรอบ และผลักดันให้เกิดผลในระดับนโยบายต่อไป